

Độc thoại nội tâm và hiện tượng ‘Anendophasia’: Liệu có sự liên hệ với tự nhiên và tiến hóa?

22:21 | 05/03/2024

Để hiểu rõ về chứng anendophasia và độc thoại nội tâm, chúng ta cần khám phá cách mà các quá trình nhận thức của con người tương tác với tự nhiên và có khả năng tiến hóa để giúp họ thích ứng với các tình huống khác nhau.

Bài viết của Gregory trên trang The Conversation vào đầu năm 2024 đã giới thiệu lại về trải nghiệm độc thoại nội tâm và giới thiệu đến độc giả một công trình nghiên cứu năm 2023 của Nedergaard và Lupyan [1-2]. Trong bài báo này, Nedergaard và Lupyan đã đề xuất thuật ngữ “anendophasia” để mô tả một hiện tượng trong tâm lý học ngôn ngữ. Thuật ngữ này được phát triển từ tiếng Hy Lạp: *an* (thiếu) + *endo* (bên trong) + *phasia* (nói chuyện), dùng để chỉ tình trạng khi khả năng tưởng tượng và trải nghiệm ý nghĩa từ độc thoại nội tâm của một số người bị giảm hoặc thậm chí không tồn tại [2].

Cả bài báo về truyền thông khoa học (scicomm) và ấn phẩm khoa học đều hấp dẫn và kích thích tư duy, đưa ra những thảo luận và hiểu biết sâu sắc có giá trị. Tuy nhiên, cả hai loại bài báo này đều không đi sâu vào các thuật ngữ bao gồm “thông tin”, thậm chí không sử dụng từ “suy nghĩ” một cách rõ ràng, vốn được xem là những khái niệm quan trọng trong nghiên cứu khoa học nhận thức.

Độc thoại nội tâm, được tạo ra bởi Google Bard AI

Ngoài ra, chúng tôi đã cố gắng liên kết quan sát này với các mô hình xử lý thông tin (Mindsponge và BMF analytics), một khung lý thuyết cả về lý luận và phân tích ứng dụng thông qua lăng kính xử lý thông tin [3-4]. Đường như khá rõ ràng, hiện tượng **anendophasia** có thể là biểu thị cho dòng chảy và quá trình xử lý thông tin trong tâm trí.

Điều này đặt ra một câu hỏi thú vị và kích thích tư duy: liệu khái niệm “anendophasia” có liên quan đến trạng thái không chuẩn bị của tâm trí khi đối mặt với một lượng lớn thông tin, gây ra sự “giảm sút” trong trải nghiệm độc thoại nội tâm? Nói cách khác, trong một số tình huống cụ thể, việc suy giảm độc thoại nội tâm có thể liên quan đến trạng thái không sẵn sàng xử lý thông tin của tâm trí. Điều này cũng đồng nghĩa với việc trong những tình huống cấp bách, như khi đối mặt với nguy cơ (với điều kiện là có đủ thời gian để xử lý thông tin), khả năng độc thoại nội tâm có thể được kích hoạt một cách chính xác và kịp thời.

Nếu giả định này chính xác, thì vai trò của tự nhiên sẽ trở nên quan trọng trong việc lý giải và làm sâu sắc hơn kiến thức về hiện tượng nhận thức này. Điều này ngụ ý rằng để hiểu rõ về chứng **anendophasia** và độc thoại nội tâm, chúng ta cần khám phá cách mà các quá trình nhận thức của con người tương tác với tự nhiên và có khả năng tiến hóa để giúp họ thích ứng với các tình huống khác nhau./.

Tài liệu tham khảo

[1] Gregory, D. (2024, Jan. 31). What inner speech is, and why philosophy is waking up to it. *The Conversation*. <https://theconversation.com/what-inner-speech-is-and-why-philosophy-is-waking-up-to-it-220619>

[2] Nedergaard, J. & Lupyan, G. (2023). Not Everyone Has an Inner Voice: Behavioral Consequences of Anendophasia. In: M. Goldwater, F. K. Anggoro, B. K. Hayes, D. C. Ong (Eds.) *Proceedings of the 45th Annual Conference of the Cognitive Science Society* (pp.617-624). <https://escholarship.org/uc/item/93p4r8td>

[3] Vuong, Q. H. (2023). *Mindsponge Theory*. Walter de Gruyter GmbH. <https://www.amazon.com/dp/B0C3WHZ2B3>

[4] Vuong, Q. H., Nguyen, M. H., La, V. P. (2022). The mindsponge and BMF analytics for innovative thinking in social sciences and humanities. Walter de Gruyter GmbH. <https://www.amazon.com/dp/B0C4ZK3M74/>

Nguyễn Minh Hoàng, Dương Thị Minh Phượng

URL: <https://kinhtevedubao.vn/doc-thoai-noi-tam-va-hien-tuong-anendophasia-lieu-co-su-lien-he-voi-tu-nhien-va-tien-hoa-28308.html>

© Kinh tế và Dự báo - Bộ Kế hoạch và Đầu tư